

[Bertel Dahlgaard.]

Betragtninger, der i særlig Grad er fremført af Venstre som partimæssig Begrundelse for dette Forslag, vil jeg sige, at den Tanke — jeg tror, det er Forsyningsministeren, der har fremsat den offentligt —, at de 3 Streger her i København, Delingen i 3 Dele, var noget, der i sin Tid var rettet mod Venstre, er fuldkommen urigtig. Den højtærede Minister kan ikke finde nogen som helst Bekræftelse derpaa.

Maa jeg i øvrigt sige til det ærede Medlem Hr. Kristen Amby, at det ærede Medlem behøver ikke at understøtte Tanken om, at det er 3 sorte Streger, det her drejer sig om. Nej, den sorte Streg i dansk Valglovgivning var den Streg ved Lillebælt, som i sin Tid blev trukket mellem Jylland og Øerne. Det var den sorte Streg. Der har aldrig været Tale om Begrebet sorte Streger her i København.

Men altsaa — Tanken om, at denne Bestemmelse er indsat som rettet mod Venstre er en fuldkommen Mytedannelse. Den højtærede Minister vil lede forgæves i Valglovsforhandlingerne, baade i 1920 og 1939, efter bevægede Forhandlinger eller bevægede Protester fra Venstres Side imod en Deling af Hovedstaden i 3 Dele. I 1939 har jeg sidet i Snese af Møder sammen med Venstres skarpsindige Valglovstekniker, Dr. Krag, og gennemdrøftet alle Valglovens Finesser. Dr. Krag har aldrig nogen Sinde, hverken over for mig eller under Forhandlingerne eller i Ændringsforslag til Valglovsforslaget i 1939, givet Udtryk for saadanne Tanker, som man nu pludselig fremfører fra Venstres Side.

Delingen af Hovedstaden er simpelt hen sket som et fuldkommen naturligt Led i den Deling i Storkredse, der foregaar i Landet som Helhed, idet det vilde være fuldkommen unaturligt og uhandleligt, vilde føre Resultater med sig, som vilde gøre det teknisk ganske overordentlig vanskeligt at anvende Loven, hvis man havde een stor Kreds med 600 000 Vælgere.

Det er jo ganske aabenbart, som andre ærede Medlemmer ogsaa har fremført, at dette Jaskeforslags Fremsættelse hænger sammen med den offentlige Drøftelse, der har fundet Sted i Forbindelse med et Partis Tanke om at fortolke den bestaaende Valglov paa en Maade, som man ikke hidtil har tænkt sig Muligheden af. Drøftelsen i Offentligheden af dette Spørgsmaal blev igen Aarsagen til, at jeg sammen med andre ærede Medlemmer forleden anmeldte en Forespørgsel til den højtærede Indenrigsminister vedrørende dette Forhold, og det vil, nu da vi staar ved det foreliggende Lov-

forslags første Behandling, utvivlsomt være rimeligt at behandle disse Spørgsmaal i Sammenhæng; det er jo saa muligt, højtærede Formand, at vi senere kan undgaa en særlig Behandling af den stillede Forespørgsel.

Jeg tror, det i denne Forbindelse vil være rigtigt, at ogsaa jeg for mit Vedkommende knytter nogle fuldkommen saglige Betragtninger til dette Fortolkningsspørgsmaal. — Det, der foreligger, er jo, at der er fremkommet Udtalelse om, at man inden for et politisk Parti omgaaes med den Tanke, at Partiet skulde dele sig og den ene Del anmelde sig som et nyt Parti, eventuelt skulde et Folketingsmedlem af det hidtil bestaaende Parti saa udmeide sig af dette Parti og indmelde sig i det nye, hvorefter det paagældende Folketingsmedlem i Henhold til Valglovens § 24 skulde kunne anmelde det nye Parti over for Folketingets Formand og det nye Parti derved erhverve Ret til i Henhold til Valglovens § 44 at deltage i Fordelingen af Tillægsmandaterne.

Til Belysning af den Drøftelse, der har fundet Sted i Offentligheden af en saadan Transaktion, skal jeg anføre, at det er meddelt af Repræsentanter for det Parti, der tænker sig en saadan Fremgangsmaade anvendt, at det nye Parti, der tænkes dannet, ikke i mindste Maade dannes paa Grundlag af Uoverensstemmelser med det Parti, man forlader, men at Partiet alene dannes med det Formaal at omgaa Valglovens § 44, Punkt 2, hvori der staar, at Partier, der ved Valget af Kreds- og Amtsmandater har opnaaet det Antal Mandater, de i Henhold til deres Stemmatal er berettiget til, ikke kan opnaa Andel i Tillægsmandaterne. Med andre Ord, skønt Valgloven med klare Ord siger til det Parti, det her drejer sig om, at det ikke kan faa Andel i Tillægsmandaterne, saafremt det i Forvejen har faaet for mange Kredsmandater eller har faaet saa mange Kredsmandater, som det har Krav paa, er den Tankegang virkelig fremme, at Partiet skulde kunne sige: ja, men vi vil alligevel have Andel i disse Tillægsmandater, som Valglovens klare Bestemmelse er en Hindring for. Vi kan faa denne Fordel, siger man, ved at danne et nyt Parti. Ganske vist ved man, at Valglovens Formaal med at give Adgang til Dannelse af nye Partier selvfølgelig alene er at give nye Rørelser, forskellige Anskuelser Lejlighed til at deltage i Valget og appellere til Vælgerne. Men alligevel siger man her ganske aabent og offentligt, at Dannelsen af det paatænkte nye Parti ikke i mindste Maade har dette legitime Formaal, men alene har til For-